

1. Úvod

V návaznosti na bakalářskou práci věnující se problematice hospodaření městečka Židlochovice v 2. polovině 16. století a na počátku 17. století jsem se rozhodla při volbě tématu magisterské práce nadále pokračovat ve výzkumu Židlochovic. Nyní se zaměřím na majetkové, hospodářské i sociální poměry místních obyvatel, a to v období téměř celého 17. století. V uvedené době se odehrálo několik válečných konfliktů, z nichž především třicetiletá válka postihla mnohá moravská městečka. Prioritní proto bude zodpovědět otázku, jak zmíněná válka a období poválečné ovlivnilo poměry konkrétně v Židlochovicích.

O životě, hospodaření i různých útrapách a starostech místních hospodářů i samotné obce vypovídá několik pramenů, a to především purkrechtní registra se záznamy všech majetkových transakcí ohledně zdejších nemovitostí, dále horenská registra dokládající především koupě, prodeje a dědění vinohradů, obecní účty se záznamy všech příjmů a výdajů obce v jednotlivých letech, a mnoho dalších listin a seznamů místních obyvatel a půdy, především pak státem prováděné soupisy - rektifikační akta a lánové rejstříky.

V prvé řadě bude nutné prozkoumat, v jakém prostředí se Židlochovice v 17. století nacházely, co ovlivňovalo zdejší sociální poměry, kde a jak žili a pracovali místní hospodáři a jejich rodiny. Pro další výzkum bude také rozhodující zjistit, jaké konkrétní katastrofy postihly městečko během třicetileté války a jaké měly následky. Přínosné bude také poukázat na to, jaký byl vliv místní vrchnosti na Židlochovice v 17. století.

Nejdůležitější ovšem bude zkoumat majetkové transakce v městečku v uvedeném období. Tedy především s jak majetnými domy se zde obchodovalo a co patřilo mezi základní vybavení zdejších gruntů. Důležité bude sledovat, za jakých podmínek se židlochovické grunty prodávaly, jak dlouho hospodáři zůstávali na jednom domě a zda a jak se měnily ceny místních domů při jejich prodejkách, přičemž bude nutné dohledat a vysvětlit situace, za nichž k případnému snižování či i zvyšování cen docházelo. O mēnicích se majetkových poměrech místních hospodářů by také měla vypovídat jejich platební schopnost - zda a jak dokázali splácet svoje nové grunty, tedy pokládat za ně stanovené závdanky a vejrunky a v jaké výši, či jestli se v určitých obdobích 17. století zvyšoval počet hospodářů neschopných splácet své usedlosti. Dále se zaměřím na prodeje podílů na zdejších domech, především za jakých okolností k nim docházelo a pro koho a v které době byly více výhodné.

Bude také nutné prozkoumat registra židlochovické horenské agendy a zaměřit se na změny v držbě zdejších vinohradů, které mohl ovlivnit zmíněný válečný konflikt, neboť Židlochovice byly městečkem vinohradnickým a pěstování vinné révy a výroba vína zde byly

velmi důležitou součástí hospodaření. Za důležité považuji i srovnání poměrů místních obyvatel s hospodařením obce. Za tím účelem prostuduji několik obecních účtů a budu hodnotit výsledky vedení finančních a majetkových transakcí purkmistry a jejich radními v určitých obdobích 17. století.